

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

İLAHİYAT
FAKÜLTESİ
DERGİSİ

ISSN: 1301-0522 | Cilt:62 • Sayı:2 • Yıl: 2021

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
JOURNAL OF THE FACULTY OF DIVINITY OF ANKARA UNIVERSITY

Cilt/Volume: 62 Sayı/Issue: 2 (Kasım/November 2021)

(ISSN: 1301-0522 • e-ISSN: 1309-2057)

YAYINLAYAN KURUM VE SAHİBİ/PUBLISHING INSTITUTION AND OWNER

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi adına/on behalf of Ankara University Faculty of Divinity

Samil Dağcı (Dekan/Dean)

EDİTÖR/EDITOR IN CHIEF

Tuba Nur Umut, Ankara Üniversitesi

EDİTÖRLER KURULU/EDITORIAL BOARD

Abdulvahap Kösesoy, Marmara Üniversitesi | **Cihat Ekiz**, Ankara Üniversitesi | **Fatma Kenevir**, Ankara Üniversitesi | **Hasan Yücel**, Ankara Üniversitesi | **İbrahim Fidan**, Ankara Üniversitesi | **Kamil Çalışkan**, Ankara Üniversitesi | **Kevser Beyazyüz Sipahioğlu**, Ankara Üniversitesi | **Mine Demirbilek**, Trabzon Üniversitesi | **Mukadder Sipahioğlu**, Ankara Üniversitesi | **Peyman Ünügür Tekin**, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi | **Şeyma Yazıcı**, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi | **Tuğba Öztürk**, Ankara Üniversitesi | **Zehra Erşahin**, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

DANIŞMA KURULU/ADVISORY BOARD

Abdulkader Tayob, University of Cape Town | **Abdülkadir Dündar**, Ankara Üniversitesi | **Abdülmecit İslamoğlu**, Ankara Üniversitesi | **Adem Arıkan**, İstanbul Üniversitesi | **Ahmed El Shamsy**, The University of Chicago | **Ali İhsan Pala**, Atatürk Üniversitesi | **Amidu Olekan Sanni**, Fountain University | **Asım Yapıcı**, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi | **Ayşe Zişan Furat**, İstanbul Üniversitesi | **Baki Adam**, Ankara Üniversitesi | **Bilal Orfali**, American University of Beirut | **Bünyamin Erul**, Ankara Üniversitesi | **Celal Türer**, Ankara Üniversitesi | **Edward Ryan Moad**, Qatar University | **Eyüp Öztürk**, Trabzon Üniversitesi | **Fadıl Ayğan**, Siirt Üniversitesi | **Fatih Koca**, Ankara Üniversitesi | **Georg Gasser**, Universität Innsbruck | **Hanifi Şahin**, Atatürk Üniversitesi | **Hayrettin Yücesoy**, Washington University in St. Louis | **Hikmet Yaman**, Marmara Üniversitesi | **Himmet Taşkömür**, Harvard University | **Hüseyin Yılmaz**, George Mason University | **İhsan Toker**, Ankara Üniversitesi | **İsmail Çalışkan**, Ankara Üniversitesi | **Judith Pfeiffer**, Rheinische Friedrich-Wilhelms Universität Bonn | **Kenan Özçelik**, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi | **Konrad Hirschler**, Freie Universität Berlin | **Lejla Demiri**, Eberhard Karls Universität Tübingen | **Mahmut Ay**, Ankara Üniversitesi | **Mehmet Cüneyt Kaya**, İstanbul Üniversitesi | **Mustafa Karagöz**, Erciyes Üniversitesi | **Müfit Selim Saruhan**, Ankara Üniversitesi | **Nahide Bozkurt**, Ankara Üniversitesi | **Necmettin Pehlivan**, Ankara Üniversitesi | **Orhan Şener Koloğlu**, Uludağ Üniversitesi | **Osman Aydınlı**, Ankara Üniversitesi | **Osman Güman**, Sakarya Üniversitesi | **Recai Doğan**, Ankara Üniversitesi | **Recep Kılıç**, Ankara Üniversitesi | **Reza Pourjavady**, Otto-Friedrich University Bamberg | **Servet Bayındır**, İstanbul Üniversitesi | **Soner Gündüzöz**, Ankara Üniversitesi | **Suat Koca**, Ankara Üniversitesi | **Vahid Göktaş**, Ankara Üniversitesi

DİZİNLENME BİLGİLERİ/INDEXED BY

Index Islamicus (1955'ten itibaren / since 1955) | **DOAJ** (2009'dan itibaren / since 2009) | **ULAKBİM TR Dizin** (2010'dan itibaren / since 2010) | **Atla Religion Database** (2016'dan itibaren / since 2016) | **Index Copernicus** (2018'den itibaren / since 2018) | **SCOPUS** (2019'dan itibaren / since 2019) | **EBSCO CEEAS** (2020'den itibaren / since 2020)

ONLINE YAYIN TARİHİ/ONLINE RELEASE DATE

30 Kasım/November 2021

İLETİŞİM ADRESİ/CORRESPONDENCE

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi 06500 Beşevler - Ankara
Telefon: +90 312 212 68 00 dah./ext. 1242 Fax: +90 312 213 00 03
E-mail: iladergi@ankara.edu.tr URL: <https://dergipark.org.tr/auifd>

GENEL BİLGİLER/GENERAL INFORMATION

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi kör hakemlik sisteminin uygulandığı akademik bir dergidir. 1952 yılında yayın hayatına başlamış ve Türkiye’de ilahiyat alanında uzunca bir süre tek akademik dergi olarak faaliyet göstermiştir. İlk sayısından itibaren akademik vasfını hiçbir zaman kaybetmemiş, Türkiye’de ilahiyat alanında doğru bilginin ve akademik ilmi üslubun tesis edilmesinde öncü rol oynamıştır. *Dergi*, yetmiş yıl boyunca Türkiye’de ilahiyat sahasının alt disiplinlerinde faaliyet göstermiş çok sayıda akademisyen tarafından kaleme alınan geniş bir yazı arşivine sahiptir. *Dergi*, niteliği ilke edinmiş bir dergidir; halen bu ilke doğrultusunda yılda iki kez (Mayıs, Kasım) yayınlanmaktadır.

Journal of the Faculty of Divinity of Ankara University is a peer-reviewed open-access academic journal published continuously since 1952. It is the oldest continuously published academic journal in the fields of Islamic and religious studies (*ilahiyat*) in Turkey and one of the oldest in the entire Islamic world. Articles published in earlier decades were some of the first modern academic studies in various sub-disciplines of Islamic and religious studies in Turkey. *The Journal* played the most significant role in establishing an academic style in modern Turkish *ilahiyat* studies and it has been one of the leading and the most respected journals in its field since its establishment. *The Journal* is published twice a year (May, November).

AMAÇ/AIM

Derginin öncelikli amacı, ilahiyat ve sosyal bilimler alanında gerçekleştirilmiş nitelikli ve özgün çalışmaları akademik çevrelerin dikkatine sunmak, akademik bilginin üretilmesine ve yayılmasına olanak sağlamaktır. Bu kapsamda ilahiyat alanında oluşmuş bilgi birikiminin değerlendirilmesi, geliştirilmesi, yeni ve özgün fikirler üretilmesi amaçlanmaktadır.

The Journal is dedicated to bringing to the attention of the international scholarly community well-written original research articles by qualified specialists in Islamic and religious studies, thereby providing a forum to share and discuss new academic findings and supporting the development of new scholarly approaches and problematics.

KAPSAM/SCOPE

Dergi, belirlediği ve kendi platformunda ilan ettiği yayın ilkeleriyle uyumlu olduğu sürece akademik bilginin her türlü versiyonuna alan açmaktadır. Bu çerçevede araştırma makalesinin yanı sıra araştırma notu, söyleşi, kitap ve toplantı değerlendirmesi ve vefa notu gibi farklı yazı türleri de kabul edilmektedir. *Dergide*, Türkiye’deki İlahiyat Fakültelerinde bulunan bütün bilim alanlarıyla ilgili Türkçe, Arapça, Farsça, İngilizce, Almanca ve Fransızca dillerinde makaleler değerlendirmeye alınmaktadır.

The Journal publishes articles, research notes, book and conference reviews, interviews, and tributary notes related to any subdiscipline of Islamic and religious studies taught at the Faculty. These include historical studies and modern interpretations of Qur’anic studies, hadith, fiqh, kalam, Sufism, Islamic history, Islamic intellectual tradition as well as religious and philosophical studies. *The Journal* considers articles in Turkish, English, and Arabic, and occasionally publishes papers in Persian, German, and French.

TELİF/COPYRIGHT

Dergide yayınlanan makalelerin ilim ve dil yönünden sorumluluğu yazarlarına aittir. Fikirlerden editörler sorumlu tutulamazlar. Makalelerde belirtilen görüşler, zorunlu olarak *Derginin* görüşlerini yansıtmazlar. Yayınlanan makalelerin tüm yayın hakları *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi’ne* (ISSN: 1301-0522) aittir. Makaleler, önceden izin alınmaksızın tamamen veya kısmen basılamaz ve dijital olarak çoğaltılamaz. Ancak ilmi amaçlar doğrultusunda, kaynak göstermek kaydıyla özetleme ve alıntı yapılabilir.

Opinions expressed in *the Journal* belong solely to the authors and do not necessarily represent those of *the Journal*. All that is published in this *Journal* is copyrighted and all rights reserved to *Journal of the Faculty of Divinity of Ankara University* (ISSN: 1301-0522) Neither as a whole nor in part may the articles published in this *Journal* be reproduced or distributed in any way or through any digital storage and retrieval system without permission. We allow, however, brief quotations and abstracts for scholarly purposes.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
JOURNAL OF THE FACULTY OF DIVINITY OF ANKARA UNIVERSITY

Cilt/Volume: 62 Sayı/Issue: 2 (Kasım/November 2021)
(ISSN: 1301-0522 • e-ISSN: 1309-2057)

İÇİNDEKİLER/CONTENTS

Araştırma Makaleleri/Research Articles

- Re'ý Ehlinin Fakihinden Bir "Muhaddis" İnşa Etmek: 'Abdulkâdir el-Kuraşı'nın (ö.775/1373) Ebü Hanife Biyografisinin Tahlili
Creating a "Muḥaddith" from the Leader of Ahl al-Ra'ý: An Analysis of 'Abd al-Qâdir al-Qurashî's (d.775/1373) Biographical Account of Abü Hanîfa
MUHAMMET EMİN EREN 289-343
- Sa'duddîn et-Teftâzânî'nin (ö.792/1390) *Şerḥu Dîbâceti'l-Miṣbâḥ* Adlı Risalesinin Tahkiki ve Nahiv Açısından Değerlendirilmesi
The Critical Edition of Sa'd al-Din al-Taftâzânî's (d.792/1390) Treatise Entitled Sharḥ Dîbâḥ al-Miṣbâḥ and Its Evaluation in Terms of al-Nahw
DURAN EKİZER 345-416
- Kadîmden Hâdiṣ Çıkar mı? El-Ġazâlî'nin Tehâfutu'l-Felâsife' de Âlemin Kıdemine Dair Birinci Delile Yönelttiği İkinci İtirazın Analizi*
Does a Temporal Event Proceed from an Eternal? An Analyses on al-Ghazâlî's Second Objection to the First Proof for the Eternity of the World in Tahâfut al-Falâsifa
AYŞENUR ERKEN 417-443
- Kant'ın Eleştirel Felsefe Öncesi Eserlerinde ve Eleştirel Felsefesinde Fiziko-Teolojik Delilin Kullanımı
The Usage of the Physico-Theological Proof in Kant's Pre-Critical Writings and Critical Philosophy
NUR BETÜL ATAKUL 445-476
- Manevi İyilik Hali Envanteri'ni Türkçeye Uyarlama Çalışması
The Turkish Adaptation of the Spiritual Wellness Inventory
VELİ DUYAN & CENGİZ KILIÇ & MERVE DENİZ PAK GÜRE 477-495
- Bir Din Öğretimi Yaklaşımı Olarak Korelasyon Didaktiği
The Correlation Didactics as a Religious Educational Approach
HASAN SÖZEN 497-526
- Aristoteles Mantığında ve İnfornel Mantıkta Dolaylı Analoji Formlarına Dair Bir Soruşturma
An Inquiry into the Forms of Indirect Analogy in Aristotelian and Informal Logic
ZEYNEP ÇELİK 527-555

Eser Değerlendirmeleri/Book Reviews

- Ömer Bozkurt. *Yeni Felsefe -Bir Metodik Felsefe Tasavvuru-*
CELAL TÜRER 557-572
- İbn Hazm. Halil İbrahim Bulut (terc.). *el-Fasl: Dinler ve Mezhepler Tarihi*
YAŞIN MERAL 573-600
- Andreas Kaplony & Michael Marx (ed.). *Qur'ân Quotations Preserved on Papyrus Documents, 7th – 10th Centuries And The Problem of Carbon Dating Early Qur'âns*
ESRA GÖZELER 601-612
- Andrew Ede & Lesley B. Cormack. *A History of Science in Society: From Philosophy to Utility*
HASAN UMUT 613-618
- Thomas Bauer. Hülya Yavuz Akçay (terc.). *Neden İslâm'ın Orta Çağ'ı Yoktu? Antik Çağ'ın Mirası ve Doğuşu*
ENES ENSAR ERBAY 619-629

Genel Yayın İlkeleri/Author Guidelines 631-634